

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0455

Haitallisten vieraslajien luettelo

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. joulukuuta 2015 ehdotuksesta komission täytäntöönpanoasetukseksi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 mukaisesti (D041932/01 – 2015/3010(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen komission täytäntöönpanoasetukseksi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 mukaisesti (D041932/01),
 - ottaa huomioon haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta 22. lokakuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014¹ ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan,
 - ottaa huomioon yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16. helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011² 11 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 106 artiklan 2 ja 3 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että komission on määrä hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelo, jäljempänä 'unionin luettelo', Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014, jäljempänä 'haitallisia vieraslajeja koskeva asetusta', 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden pohjalta ja että nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään kyseisen asetuksen 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen;
- B. ottaa huomioon, että ehdotukset täytäntöönpanosäädöksiksi on toimitettava haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle

¹ EUVL L 317, 4.11.2014, s. 35.

² EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

viimeistään 2. tammikuuta 2016 ja että ne tulevat voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

- C. toteaa, että unionin luettelo on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa;
- D. huomauttaa, että koska haitallisia vieraslajeja on paljon, on tärkeää varmistaa, että etusijalle asetetaan ne haitalliset vieraslajit, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä unionin kannalta;
- E. katsoo, että haitallista vieraslajia olisi pidettävä unionin kannalta merkityksellisenä, jos sen kohteenaan olevissa jäsenvaltioissa aiheuttama vahinko on niin merkittävä, että on perusteltua ottaa käyttöön erityistoimenpiteitä, joita sovelletaan kaikkialla unionissa, myös jäsenvaltioissa, joissa lajia ei vielä esiinny tai todennäköisesti ei edes tule esiintymään;
- F. toteaa, että epävirallisissa kolmikantaneuvotteluissa pidettiin ensisijaisen tärkeänä varmistaa, että unionin kannalta merkityksellisiksi todettujen haitallisten vieraslajien määrä pysyy oikeasuhteisena ja että keskitytään lajeihin, joiden sisällyttämisellä unionin luetteloon voidaan tehokkaasti ehkäistä ennalta, vähentää mahdollisimman paljon ja lievittää näiden lajien haittavaikutuksia kustannustehokkaalla tavalla;
- G. katsoo, että arviointiperusteet, joiden nojalla lajeja sisällytetään unionin luetteloon, ovat tärkein väline haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen soveltamisessa;
- H. katsoo, että varojen tehokkaan käytön varmistamiseksi näillä arviointiperusteilla olisi varmistettava, että unionin luetteloon merkitään mahdollisista haitallisista vieraslajeista ne, joiden haittavaikutukset ovat merkittävimmät;
- I. panee merkille haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen johdanto-osan 13 kappaleen, jonka mukaan olisi vahvistettava yhteiset riskinarvioinnin toteuttamisen perusteet sen varmistamiseksi, että WTO:n asiaankuuluvien sopimusten sääntöjä noudatetaan ja että tätä asetusta sovelletaan yhdenmukaisesti;
- J. panee merkille, että haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen johdanto-osan 32 kappaleessa todetaan, että ympäristöalan uusimman tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti yhteisten tekijöiden vahvistamiseksi riskinarviointien laatimista varten;
- K. panee merkille, että haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen johdanto-osan 32 kappaleessa pidetään lisäksi erityisen tärkeänä, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja todetaan, että komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti;
- L. toteaa, että Euroopan parlamentti ei ole saanut asianmukaisesti tietoa yhteisten tekijöiden vahvistamisesta riskinarviointien laatimista varten eikä asianomaisia asiakirjoja ole toimitettu sille yhtäaikaisesti neuvoston kanssa, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti;
- M. toteaa, että haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen 29 artiklan mukaisesti komissiolle siirretään valta hyväksyä delegoituja säädöksiä, jotka koskevat kyseisen asetuksen

4 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltamista varten tarvittavan hyväksyttävän näytön tyyppin tarkempaa määrittelyä ja yksityiskohtaisen kuvauksen tekemistä asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a–h alakohdan soveltamisesta, että yksityiskohtaiseen kuvaukseen on sisällytettävä riskinarvioinneissa käytettävät menetelmät, joissa otetaan huomioon asiaankuuluvat kansalliset ja kansainväliset standardit sekä tarve asettaa etusijalle niiden haitallisten vieraslajien vastaiset toimet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tai siihen liittyviin ekosysteemipalveluihin sekä ihmisten terveyteen tai talouteen, ja että tällaisia haittavaikutuksia on pidettävä tilanteen vakavuutta lisäävinä tekijöinä;

- N. toteaa, että komissio ei noudattanut haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen 4 artiklan 3 kohdan säännöksiä, se ei määritellyt tarkemmin kyseisen asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltamista varten tarvittavan hyväksyttävän näytön tyyppiä eikä se tehnyt asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a–h alakohdan soveltamisesta yksityiskohtaista kuvausta, johon olisi sisällytetty riskinarvioinneissa käytettävät menetelmät;
- O. toteaa, että komissio ei kyennyt varmistamaan, että kaikki jäsenvaltiot soveltavat riskinarviointimenetelmiä samalla tavoin ehdottaessaan haitallisen vieraslajin sisällyttämistä unionin luetteloon, ja että ei ole mahdollista varmistaa, että jäsenvaltiot käyttävät samantyyppistä näyttöä ja soveltavat samoja yleisiä vaatimuksia;
- P. toteaa, että perusteet, joiden nojalla lajeja sisällytetään ehdotukseen unionin luetteloksi, ovat pikemminkin poliittisia kuin tieteellisiä;
- Q. toteaa, että lajien luetteloon merkitseminen ei perustu yhdenmukaistettuun riskinarviointiin ja menetelmiin vaan ennemminkin jäsenvaltioiden poliittiseen tahtoon;
- R. toteaa, että ehdotus unionin luetteloksi ei ratkaise haitallisten vieraslajien ongelmaa kattavasti niin, että se suojaisi kotoperäisen luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita ja vähentäisi mahdollisimman paljon ja lieventäisi näiden lajien mahdollisia vaikutuksia ihmisten terveyteen tai talouteen;
- S. katsoo, että haitallisia vieraslajeja koskeva asetus voisi erityisenä EU:n säädöksenä puuttua biodiversiteetin köyhtymiseen liittyviin, vielä ratkaisematta oleviin ongelmiin, tuottaa tuloksia ja auttaa saavuttamaan biodiversiteettistrategian päämäärät, mutta vain jos se pannaan asianmukaisesti täytäntöön ja se saa taakseen paikallisviranomaisten ja kansalaisten tuen;
- T. huomauttaa, että useat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset, sidosryhmät ja kansalaiset ovat kritisoineet komission alkuperäistä luetteloa niin voimakkaasti, että haitallisia vieraslajeja koskevan asetuksen tulevasta tehokkuudesta on herännyt vahva epäily varsinkin, koska monet kaikkein ongelmallisimmista haitallisista vieraslajeista eivät ole luettelossa mutta siihen on toisaalta sisällytetty lajeja, joilla ei voi olla merkittävää kielteistä vaikutusta biodiversiteettiin, ekosysteemipalveluihin, ihmisten terveyteen tai talouteen tai joita koskevat toimenpiteet aiheuttaisivat suhteettomia kustannuksia;
- U. toteaa, että alustavasta luettelosta on jätetty pois lajeja, jotka kuuluvat kaikkein vahingollisimpiin Euroopassa tavattaviin haitallisiin vieraslajeihin; toteaa, että jotkut maakasvilajit ja maan päällä elävät nisäkäslajit täyttävät perusteet ja niistä on olemassa pitävä riskinarviointi, mutta ne eivät siitä huolimatta ole luettelossa; toteaa, että

luetteloon ei ole merkitty nisäkäslajeja, jotka kuuluvat Euroopassa viime vuosina nopeimmin levinneisiin vieraslajeihin, ja että luettelossa ei myöskään ole laajalle levinneitä ja nopeasti leviäviä kasvilajeja, joilla on huomattavia ja perusteellisesti dokumentoituja haittavaikutuksia ihmisten terveyteen;

1. katsoo, että ehdotus komission täytäntöönpanoasetukseksi ylittää asetuksessa (EU) N:o 1143/2014 säädetyn täytäntöönpanovallan;
2. pyytää komissiota peruuttamaan ehdotuksen täytäntöönpanoasetukseksi ja toimittamaan komitealle uuden ehdotuksen;
3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.